

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3925

Vragen van het lid **Van Houwelingen** (FVD) aan de Minister-President over *oorlogsmisdaden gepleegd door het Oekraïense leger* (ingezonden 8 augustus 2022).

Antwoord van Minister **Hoekstra** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 6 september 2022).

Vraag 1

Bent u op de hoogte van het rapport van Amnesty International¹ waarin aangetoond wordt dat het Oekraïense leger op grote schaal oorlogsmisdaden pleegt door bases te bouwen en wapensystemen te gebruiken in woonwijken, scholen en ziekenhuizen?

Antwoord 1

Het kabinet is op de hoogte van het persbericht van Amnesty International van 4 augustus 2022. Op dit moment is het kabinet geen rapport bekend dat aan (de conclusies in) dit persbericht ten grondslag ligt.

Vraag 2

Erkent het kabinet, in grote lijnen, de conclusies van dit rapport van Amnesty International? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2

Nee. Het kabinet stelt voorop dat het humanitair oorlogsrecht gelijkelijk van toepassing is op alle partijen bij een gewapend conflict en dus alle partijen zich hieraan moeten houden. Het feit dat Oekraïne het slachtoffer is van Russische agressie doet daar niet aan af. Het VN Bureau voor de Coördinatie van Humanitaire Aangelegenheden (UN OCHA) heeft echter meermaals benadrukt dat Oekraïne er alles aan doet om burgers op tijd te evacueren en op veiligere plaatsen onder te brengen.²

Vraag 3

Kan de Minister-President uitsluiten dat Nederlands materieel (door dit kabinet geleverd aan Oekraïne) betrokken is bij het plegen van deze door Amnesty International beschreven oorlogsmisdaden of in de toekomst door

¹ Ukraine: Ukrainian fighting tactics endanger civilians – Amnesty International.

² Ukraine | Situation Reports (unocha.org).

Oekraïne wordt gebruikt bij het plegen van oorlogsmisdrijven? Zo ja, waarop is deze garantie gebaseerd? Weet het kabinet bijvoorbeeld op dit moment waar en op welke wijze door Nederland geleverde wapens worden ingezet in Oekraïne?

Antwoord 3

Elke leverantie van Nederlands materieel aan Oekraïne wordt getoetst aan de EU wapenexportcriteria. Daarbij wordt onder meer meegewogen of er een duidelijk risico bestaat dat de uit te voeren goederen gebruikt worden voor binnenlandse onderdrukking of bij het begaan van ernstige schendingen van het humanitair oorlogsrecht. Ook wordt voor elke leverantie een eindgebruikersverklaring getekend door de Oekraïense eindgebruiker waarin afspraken worden gemaakt over het geoorloofde eindgebruik.

Vraag 4

Indien een dergelijke garantie met betrekking tot de inzet van door Nederland geleverde wapens niet gegeven kan worden, gaat de Minister-President de wapenleveranties naar Oekraïne dan direct stopzetten? Indien de Minister-President dit niet wil doen, waarom niet? Is het feit dat Nederlandse wapens door Oekraïne mogelijk worden gebruikt bij het plegen van oorlogsmisdrijven voor dit kabinet onvoldoende reden om de wapenleveranties te stoppen?

Antwoord 4

Nee, vanwege de voortdurende onrechtmatige Russische oorlog in Oekraïne blijft ook de Oekraïense behoefte aan materiële steun ter zelfverdediging legitiem.

Vraag 5

Is de Minister-President het met de leden van FVD-fractie eens dat het leveren van wapens aan Oekraïne niet ten goede komt aan de veiligheid van Oekraïense burgers als deze wapens door het Oekraïense leger vervolgens worden gebruikt vanuit woonwijken, scholen en ziekenhuizen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Nee. De burgerbevolking van Oekraïne komt vooral in gevaar door de onrechtmatige Russische inval in Oekraïne en de wijze waarop de Russische krijgsmacht optreedt. Het grote aantal omgekomen en gewonde burgers en de vernietiging van Oekraïense steden is in de eerste plaats daaraan te wijten.

Vraag 6

Gaat de Minister-President de ambassadeur van Oekraïne in Nederland om verantwoording vragen naar aanleiding van dit rapport van Amnesty International? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

Nee. Wel vraagt het kabinet als onderdeel van het vergunningverleningsproces en tijdens bilateraal contact met Oekraïne regelmatig aandacht voor de toepasselijke juridische kaders.

Vraag 7

Kunnen de bovenstaande vragen afzonderlijk beantwoord worden?

Antwoord 7

Ja.